

Franjo Francić

Antologija srbske novejše poezije¹

¹ I južnoslovenske poezije: Napomena uredništva DIOGEN pro kultura magazina. Sabahudin Hadžialić, književnik i gl. i odg. urednik DIOGEN pro kultura magazina piše na južnoslovenskom jeziku (BHS jezik-bosanska, srpska i hrvatska varijanta)

Prevedel : Franjo Francič

Miodrag Jakšić, Gordana Vlajić, Vladimir Blagojević, Predrag Jakšić, Sanja Petrović, Tanja Milojević,

Jelena M. Čirić, Spasoje Ž. Milovanović, Marija Krsmanović, Anita Erker, Mariola Pantelić, Radovan Vlahović, Tatjana Budimir, Marina Adamović, Anita Iličić, Snežana Mandić, Gordana Rosščić, Stojan Simić – Krpica, Divna Bijelić, Slobodanka Živković,

Olga Lalić – Krowicka, Sabahudin Hadžialić

NEKOPRATI

Miodrag Jakšić

PONAVADI PO EN KOZAREC

Na vso srečo,
so sodobni zdravniki v redu
in jemljejo vino kot zdravilo,
kot potrebo organizma
za njegovo sladkost.

Moderno razumevanje medicine,
mi gre tako na roko,
blagodejni učinek je tako dejstvo,
rastlinskega eliksirja,
ki prihaja preko ust,
išče možgane,
ubija žalost.

In zato jaz pač pijem vino,
ponavadi en kozarec,
da ne dobim raka,
en kozarec,

da srce lepo ritmično dela,
pa še enega,
da kri pravilno žubori,
pa enega,
da se prehitro ne postaram,
enega,
da je metabolizem v pravilnem ravnovesju
in še enega,
kozarci, ki sledijo popitim, pridejo,
da bi užival v vinu.
Na zdravje

NE KOPIRATI

NIMAMO

V avtobusu,
na poti za Poskus,
mi je rekla, da je izgubila
svoj košček Upanja.
Zahteval sem, da ustavijo vozilo,
da ga vsi poiščejo.
Gledala me je z velikimi
črnimi očmi.
Medtem, ko so potniki iskali,
je jokala,
tako kot zna samo Sreča
ko trpi,
ko je nimamo.

NEKOPIRATI

NEIZSANJANO

Ovenelo srce

Danes razvejano po mestih

V razcvetelih kosmih

Se ziba.

Duša tvoja

Ogrnjena s pesmijo

V neizsanjanih sanjah

Me prebuja.

Poljub pošljem po mesečini

Za ljubezen

Milokrvno in tiho

V pesmi, kadar si.

NEKOPIRATI

RAZDVOJEN

Razjeziš se, včasih.

Pa molčiš,

takrat, ko iščeš.

razdvojen,

Med željo in možnostjo,

je največja razdalja,

ki jo človek v življenju

poskuša preseči.

Najdalj traja in nikoli je ne obvladaš.

Vseeno poskušaš.

Pa molčiš.

Jezna.

NE KOPIRATI

ZAUPAJ SE NJEMU

Tebi,
brat moj,
ne jaz, ne on,
kar storili smo,
Blagoslova
ne da niti Bog.

Ne bom ti jaz,
niti ura na stolpu,
ki meri
dan
in uro,
kdaj se vrneš
k njej v mesto...

In vino je,
vem,
prijatelj tvoj,

ki oprošča vse,
verjemi mi,
zaupaj se njemu...
Človek.

NE KOPIRATI

V TESNOBI

glej,

če ne bi bila omožena,

če ne bi bil oženjen,

vse bi bilo lažje,

lastil bi se te in ne bi imela kam,

ne bi se mogla braniti,

tako pa je kot mora biti,

tvojo lepoto,

osvajam, kakor vem in znam,

v tesnobi.

NEKOPIRATI

Gordana Vlajić

VIDELA SEM PESEM

Ko si prečkal moje dvorišče
Odtis tvojega podplata je ostal
v travi,
mlado si jo polegel, z bosim
stopalom.
In videla sem pesem.

Odhajal si, preskočil potok,
voda je obrisala podpis tvojih
prstov,
z njimi si oplazil obalo. Nedotaknjeno.
In videla sem žalost

Sprehod

Škoda

Ker ne znamo

prepoznati trenutek

Ko življenje

Izkaže nam minljivost

Še več

takrat nam zdi struga najširša.

Brzice so igrive

In mi jih vse bolj vešče

Premagujemo.

Obupani

V zgroženosti hitimo

z našimi neizživetimi strastmi

namesto

da bi takrat upočasnili

Da bi upočasnili korak

Nekje z roba

Kjer je reka plitva

Da bi prisluhnili jutru

In opazovali ptice

NE KOPIRATI

Enkrat deklica moja

(Dve kavici v King Burgerju ob avtocesti nekje blizu...

Povem Ti

Enkrat

Deklica Moja

Zgodbo o Barvi Kože Akacijevega Meda

Zgodbo brez konca

In brez Začetka

Takrat ti bom

Zaupala

(ko bodo imele tvoje prsi obliko mladih breskev)

Kako sem Strah

Spreminjala v nasmeh

In Nasmeh

V Krik

In Krik

V Nič

In potem Nič

V Morda

Ki mi Danes

ne bi nič pomenilo

brez Tebe

NE KOPIRATI

Vladimir Blagojevič

NAJ BO

Včasih poveš, kar misliš,

včasih samo molčiš.

Včasih imaš prav,

včasih se jeziš.

Dobro je, da je tako,

Naj ti rečem tudi sam, če lahko.

Nisi mi ti nihče,

niti ne zmore vsako revše.

Naj bo tako.

NE KOPIRATI

SMISEL

Na travniku živi cvet,
travnik je njegov svet.

Na cvetu sedi čebela,
vzame si ga, da bi ga snedla.

Za čebelo je cvetov svet,
samo en mali let.

A za cvet je čebelin let,
večji kot njegov svet.

NEKOPIRATI

Sanja Petrović

Rana

Brez dna

vzame vase

vso bolečino,

vso žalost.

Svobodno

vrži v njo vse,

kar si zamišljaš.

NE KOPIRATI

V odkrivanju sebe

Še ena sveča je dogorela.

Raztopljeni vosek

se je spuščal po svečniku,

zgodila se je

nova oblika obstajanja.

Pogledala sem pazljivo.

NE KOPIRATI

Predgrad Jakšić

Gol

Gol

Ni več besed

Skrivnosti

Pogleda

Tebe

Ne vem kdo je ta človek

Nag.

...

Kar je ostalo

NE KOPIRATI

Sklop

...

nisem hiter marveč počasen

mehanizem pokvarjen

ne želim da me popravljaš

razstavi me

...

NE KOPIRATI

Tanja Milojević

Levo

Včasih me izda oko.

In to levo.

Vsa moja leva stran,

slabo posluša,

samo bolje sliši kaj govori

moja duša.

Tam nekje na iz leve strani,

o vrsti stojijo vse stvari,

ki mi jih obvladovati ni...

Tako stojijo in izginejo,

samo počasi.

Jelena M. Čirić

ALI BOŠ?...

Me boš rešil
strasti in slasti,
v dnevih
ob koncu leta?...
Ali boš zalil željo,
da se razcveti,
da se vzpne
do vrha sveta?
Mi boš rekel
s sramom,
da pred sabo
pobegniti ne moreš?
Da me buđen sanjaš,
sanje z menoj loviš,
da sem esenca tvoje sreče.
Mi boš (pr)odal

vse ljubezenske skrivnosti,

ko v nočeh štejeva

zvezde žareče?

In mi predal ključe,

da moje telo te,

v najslajše sadovnjake

zapelje.

NE KOPIRATI

Spasoje Ž. Milovanović

vmes

ti si združila prej in kasneje v

zdaj in naredila iz tega nekaj

vmes

a ničesar zvedela nisi

ti nisi nekaj kar se prehitro zapiše

ker ti nisi nekaj kar poznam

vmes

manjkajo bedese

ki so samo za tebe

zdi se da s s tem ne bo šale

zdi se da se nato ne bom naslanjal

vmes

ostajajo samo glavo odrti v živo

če pa nekoč želiš postati ženska

čeprav ne verjamem da te bodo takšno dali

vmes

med tabo in mano bo življenje kruto in krt

NE KOPIRATI

Marija Krsmanović

Posvečeno očetu

POGLED PREKO OKNA

Lepota,
miline,
gledam preko okna
kako sneg pada.
Okus v mojih ustih
čuti vonj krvi.
Sprašujem se,
Zakaj na ulici ni sprehajalcev?
Lepota.
Mirna.
Siva
in meglena.

MARI SE PREBUJA

Jaz sem dober otrok

Jaz sem bolan otrok

Jaz sem duševno bolan otrok.

Jaz sem dober otrok

Ki se nikoli ne preda.

NE KOPIRATI

TVOJE BESEDE

Tvoje besede so slane

razjedajo moje rane

Tvoje oči so barve teme

tvoje ustnice modre in neme.

NE KOPIRATI

TEMA

TEMA

POHOJENI PAPIRJI

VČERAŠNJI

POD MRTVO ZEMLJO ZAKOPANI

TAM NI SMRTI

TAM NI ŽIVLJENJA

TAM KRALJUJE TEMA

NE KOPIRATI

SLEDI

MOJ SVET JE KLETKA

JEKLENA VRATA

JEKLENA PEST

UDAREC SOVRAŠTVA

TVOJ IN MOJ

IZGUBLJENI PODGANI

V KANALIZACIJI

TVOJ VONJ

KADILO

NEKOPIRATI

TEBI

Ti si veter,
ki se igra z mojimi lasmi.

Ti si ogenj.

Ti si žar.

Ti si moj sen.

ti si dišeče polje,
ki mi sanje spreminjaš v resničnost.

Zapelji me.

Odpelji me.

Dotakni se me,

vedno ti.

NE KOPIRATI

Anita Erker

da

ne dam zastonj ne vzamem kar tako

ni pogosto ne sme biti

samo s teboj je pravo nočeva tega izgubiti

in vzameva srečo s seboj

NE KOPIRATI

privlačnost

ne vem kdo bi se s kom ujel
niti da pretekle zveze imajo vpliv
ne vem če lahko s komerkoli karkoli
z in brez besed
samo vem
brez spoznanja
da sem ob tebi sama sebi dovolj

NE KOPIRATI

opraskaj me

močan veter. prehaja v dež. ne opazijo ga. ona prihaja k trafiki in vplača srečko. spraska srebrni del. oči ji sijajo: napadi lepih misli. ve s kom in kje in kako, ve zakaj te praske. Želje. pristopi ji gospa, brez opozorila jo udari na vso mo in ji iztrga srečko. reče, da je njena.

papirček je ostal samotni na tleh, njej je ostalo le namišljeno upanje, da najde srečo brez srečke.

NE KOPIRATI

mesečina

Ležim na hrbtu, zrak je prepoln dima in vonja osvežilca, zdi se mi, da mi bo strup paraliziral pljuča.

Zakašljam, obračam se, obrnem se na trebuh.

Ni mi prijetno, ne čutim mraza,

vem, da mi nikaj manjka

ah da, roka tvoja.

NE KOPIRATI

Mariola Pantelič

Obraz pesnika

Obraz pesnika imam!

Pa ti?

Je vsaj preko

Mojih vek prekrit.

Dušo pesnika imam!

Pa ti?

Je vsaj za trenutek

Začutila verze moje?

Srce pesnika imam!

Pa ti,

Je vsaj bitje

Mojega srca slišalo?

Sanje pesnika imam!

Pa ti,

Nikar z dihom resničnosti,

Nikoli jih ne zastupi.

NE KOPIRATI

Radovan Vlahović

Zgodnje jutranje misli

Zamegljeno je pred dežjem, poslušam glasbo, čutim nemir, življenje je tu pred menoj, naj ga lovim ali naj se prepustim mirnim, počasnim udarcem srca, listom tišine?

Naj dovolim presežek molka v neskončno globino sebe ali naj kot običajno plebejsko sproščen verjamem, da tisto, kar prihaja ni odvisno od mene.

Dvom je začetek literature, literatura je ubesedeno in materializirano premišljevanje o življenju

NEKOPRATI

O tebi sem želel govoriti

Pred zoro, ko je najbolj temno, v nedeljo,
sklonjen nad belino papirja, zstanem.

Mrk in namrgoden kot ostareli volk,
v hladu in temi jazbine, posvečeno in
potrpežljivo do neskončnosti ližem odprte
rane.

Zstanem in celo večnost molčim.

A o tebi sem želel govoriti.

NE KOPIRATI

Ko me pokličeš iz večnosti

Ko me pokličeš iz večnosti, objet od glasbe,
listov suhega cvetja in mesečine,
zadregetam.

Postanem misel, magnetni tigerček,
ki hiti na srečanje, spremlja ga bučanje klica jelena,
v večerni meglici,
lajež nevrotične ure.

NE KOPIRATI

Prebudim se, ko me Zartrustra s komolcem sune pod rebra

Ko se združita utrujenost in žalost postanem ranljiv,

že malenkost je dovolj, ena sama beseda, da zajočem. Seveda le redko pred drugimi ljudmi, nevzgojeno je, neprimerno je, moškemu se ne spodobi. Rad bi povedal, da obstajajo trenutki, ko se trudim skriti svojo ranljivost, obenem pa nagonsko planem v bes, spremenjen v strašnega bojavnika Varvargenija, ki je brez usmiljenja, ki ne oprošča niti lastnih slabosti.

Kasneje mi je žal, ker kmalu začutim kako me Zartrustra s komolcem sune pod rebra. Sprejemam, da sem čustven in ranljiv poet, samo, ko se človek navadi, mu postane vseeno, življenje je tako ali tako stvano iz milijarde nasprotij.

Zato mi ne preostane drugega, ko da se oklenem kril najplemenitejših čustev ljubezni in prividov, poletim, poln varljivega upanja na poti k lepšemu svetu, ki ga morda nikdar ne bo, a to ne spremeni hrepenenja, da preko ljubezni in čustev do ljudi vztrajam v tem upanju.

NEKOPIRATI

Pripoveduje se mi

Morda ni tako hladno, da mi zmrzuje pod jezikom, koliko ledenih sveč srca, ki so skrite pod zavihki streh. Lomim jih v enakorak trikotnik, nato se igram z vprašnikom, z njim igram hokej. Prozorne se mi smejejo in drsijo po flomastru.

Govorijo mi, da je belo v mraku črno. Žalost je podnajemnik zmrzali. Podčrtam spiralno hipotenuzo, toliko, da se ogrejem. Da začutim življenje. Da se omrežim z ukoreninjeno prihodnostjo. In počasi potujem po začrtanih smrnicah. Naj se govori kako lepo mi je, ko se vzpenjam.

Da zmrzneš.

NE KOPIRATI

Tatjana Budimir

Blagoslov

Jutro je davno obrisalo solzo,
prvi mrak blago diši po murvi.
Govoriš mi, da je pred teboj pot,
stkana iz bisernih ogrlic,
edina, ki jo lahko sprejmeš,
dokler ne začutiš miru v sebi.
dokler se ushalo drhteči prsti
dotaknejo prvih toplih, sončnih žarkov,
ne moreš oditi.
Sklonjena sem v krčih,
v zadnjem dihu, ki te spremlja kot blagoslov.
Ker tja, kamor greš ti,
tam jaz ne morem biti.

Marina Adamović

...

stojim v temi

sprašujem se

kam

nebo se odpira

Veliki voz

vstopim

igra se prične

na vse ali nič

še vedno tema

in v njej

Nič

vse je že bilo

ali še je

NE KOPIRATI

Anita Iličić

Nevihta potuje mimobežno

Glej kako se oblaki razpršijo
reke v struge nazaj drsijo,
kot da angeli pojo,
nevihta potuje mimobežno.

Ogledalo pač ne laže
v meni vse je več resnice
in vse manj krute bolečine.

Vem bila je prividov igra,
presekala bi če, da me ne bi zaobjelo,
čas mineva in me brani,
razlog je, da potujem še bolj vase.

Nevihta potuje mimobežno.

Dobro jutro, lahko noč

V rani zgodnji jutranji uri, tiho umira noč,
oči zapirajo se same, preden zora vstane.
Zakaj mi ne pustiš spati? Čemu bi braniš sanje?
V meni je še moč, da čakam privide jutranje zarje.

Misli kličejo zlate spomine
vse je tako spokojno tiho, kot da ves svet spi,
Samo glasba odmevov dežnih kapelj jutro nežno budi.

Dobro jutro, lahko noč.

NE KOPIRATI

List za listom

List za listom, list pač, papir čist,
pripravljen, da izpišem besedo mojo,
pripravljen, da jo povem zdaj.

Korak za korakom, kot človek vsak,
ko nosi misel takrat pač,
včasih bister potoček, ki teče,
včasih nad glavo deževni oblak.

Kaplja za kapljo, morda vsak del mene,
zgosti se nekje, kot slap.

Sen za snom, zakaj se ne bi rodilo jutro,
ki se bo imenovalo moj dan?

Snežana Mandić

...

Zaprem oči

Vidim

Odprem oči

Ne vidim

Svetlobe ni brez teme

Zaprem oči

Objamem

NE KOPIRATI

Gordana Roščić

SPECIFIČNA TEŽA IZGINJANJA

Kot takrat, ko ugasneš luč

Še vedno odsev svetlober v očesu...

Volja nima nič s tem.

NE KOPIRATI

KLARINDAN

Prične se obred dvorjenja: parfum dvori dekolteju, rože zavitku peciva. Zobato sonce podčrtava premočrtnost predsodkov.

To, kar bi rekla krči zvenenje in lirsko konstrukcijo.

Veter se ljubi s celofanom.

NE KOPIRATI

Stojan Simić – Krpica

LOLITA

Tik

Preden

Pomislim nate

Duša

Mi

poleti

v

nebo

in

se združi

z

Bogom

NE KOPIRATI

Divna Bijelić

Pesem pregnancev

Koga naj vprašam

Kje je pot vrnitve

Kje naj najdem steze

Začrtane v zemljevidih napak

Po dežju po trnju

Koga naj vprašam

Kje je pot vrnitve

Dovolj sta dve kaplji

Da se osvežiš

Ni potrebno vse Sonce

Za našo lastno srečo

Ni potrebno razkošje

En sam kamen

Nekoliko ptic

Eno nebo

In malo notranjega miru

Koga naj vprašam

Kje je ta pot vrnitve

Pod slivo ali akacijo

Iščoč se

Iščoč svojo notranjost

Našega obupa

NE KOPIRATI

Slobodanka Živković

preslišano

ponovno

sesam besed iz žil

ki so podobne

meni začarani

obešene

okoli vratu tišine

preden sem

preslišano

postavila v pesem

NE KOPIRATI

V IMENU NARODA

kdo je uročil

rojstvo za čudež

tam kjer se

po teoriji relativnosti

in gravitacije

presenečeni vznemirjeni Prometej

ateisti in verniki

sanjajo svet

na račun človečnosti

v imenu naroda

NE KOPIRATI

Olga Lalić-Krowicka, rojena 1980 v Šibeniku (Hrvaška) poljsko - srbskega rodu. Absolventka slavistike na Univerzi Jagelonski v Krakovu (Poljska).

Štipendistka Poljskega Ministrstva kulture za leto 2007. Objavljala je v poljskih časopisih, Akant, Ciechanowskie Zeszyty Literackie, Cogito, Dziś, Fraza, Fragile, Gazeta Kulturalna

Kwartalnik Artystyczny Topos Tygiel Kultury v mnogih drugih literarnih revijah na Poljskem, v Srbiji je objavljala v Aktu, Balkanskem književnom glasniku, Cvetu šljive, Politiki, Književnim novinama, Savremeniku, Trčem trgu in v mnogo drugih srbskih literarnih revijah, v hrvaških časopisih in literarnih revijah, Knjigomat, Književno pero, Re,

v bosanskem časopisu Riječ, v bolgarskem almanahu Irin Pirin, v makedonskem časopisu

Sovremenost.

Objavljala je v tridesetih almanahih in antologijah v Srbiji, na Poljskem, v almanahu Stopama Crnjanskog, Frankfurt 2005, v zborniku POBRATIMSTVO obrazov v nemiru

(PESNIKI TINU UJEVIĆU), Split- Sarajevo 2005

Piše pesmi, kratke zgodbe, haiku poezijo in drame. Prevedena je v angleški, bolgarski, litvanski in makedonski jezik. Dobitnica je ducat in več nagrad na Poljskem in Balkanu. Je redna sodelavka v poljskih časopisih Szafa, Horyzonty in drugih, sodeluje s srbskimi časopisi Etna in Akt. Kot prevajalka ima bogato bibliografijo, prevedla je mnogo pesnikov iz Poljske, Srbije in Hrvaške.

Ustanoviteljica in urednica je internet strani poezije www.poezija.com.pol za prevode v slovanske jezike.

Izšle so naslednje njene knjige poezije:

Dzisiaj przydzie w brązowym 2006 (ponatis 2007)

Izza oblaka (Valjevo 2008) Niepokoje Neipokoju (2009 Krosno)

In zbirko dram Debiut pana Chwatowskiego (Krosno 2007)

Živi in ustvarja v mestu Dukla na Poljskem.

NE KOPIRATI

VRH V TEMI

S poezijo prevajalke, pesnice in urednice Olge Lalič Krowice sem se srečal že pred leti pri njenih objavah v Balkanskem književnem glasniku, pesmi so se me dotaknile. Leta kasneje sva navezala stike, ona v Dukli na Poljskem, jaz v Istri. Za poezijo, umetnost ni mej. In tako sem se junija lotil prevodov, po dolgem času. Pred leti sem za Primorska srečanja prevedel izbor bosnako-hercegovskih pesnikov, nato Dušana Gojkova iz Beograda, potem pa dolgo, dolgo nič.

Olga Lalič Krowicka je krhka, subtilna pesnica skritih, posrednih metafor, njena poezija te nagovori šele ob drugem, tretjem branju. To je poezija, ki jo je zaznamovala njena življanjska usoda, ko je pred desetimi leti brez vsega, oboroženo le s pogumom in velikim srcem, poiskala azil in zatočišče na Poljskem. Njo in družino je zaznamovala vojna v Jugoslaviji.

Zaznamovala je tudi njeno poezijo, vojna, strah, goreči ljudje. Te podobe in freske, naslikane v samotnih nočeh, v preskokih, včasih spominjajo na našega Murna, včasih na Šalamuna, če se za pesnike sploh dostojne primerjave.

VRH V TEMI, pesniška zbirka Olge Lalič Krowice je večplastna, iskateljska, vrhunska poezija polna skritih pomenov, senc, glasbe, barv, svetlobe, to je poezija, ki te zlahka očara in začara.

Le prebrati jo je treba. In čutiti.

Franjo Frančič

ZNAMENJA ŽIVLJENJA

Nebo je pazilo sonce

V škatli dima

lahak vrisk

oživi v trenutku

prihoda mlade lady

Vonj sprememb

realnosti in abstrakcije

ujela je angelčka.

Prebita materija je zasijala

ko Bog prepušča

človeka samemu sebi.

NE KOPIRATI

KO OBSTAJAŠ

na posebni poti do sebe

nad tajnim izvirom

širi se

paleta mavrice

to razkošje barv

te nosi radostnega

v vsako nianso

v solzah paraš srce

daruješ ga svečenamu trenutku

med tem ko Bog

pošilja grške plesalke

na besedo Tvojega Olimpa

tam

v vsaki zori

dobiš po en kos

lastnega obraza...

SANJE PERESA

moje noči so slepi verzi
kot trava iz megle rastejo
ko se jim približaš s srcem
njihova jesen še ni prišla
v popolnosti barv
samo tu je megla
prijatelj duše
samo tu je tramvaj
nežnost srca
na poljanah prihodov in odhodov
sanj peresa

NE KOPIRATI

PROŠNJA...

Izvleči kaktus iz moje duše!

Zdaj me bo grobar usmeril

K resnično tišini koledarja.

Poslušaj mojo senco!

Če ti višek moje resnice ni dovolj.

Odpotujva v Canes!

Če ljubiš moje pohabljene besede.

Skrčila sem se kot da je zadnji dan.

V mojem prtljažniku stanujejo črvi.

Bodi prepričan v to!

Črne kot moj črni čevelj!

Snemi mi moj obroček!

Ne bom več grizla.

Vrni mi spomin.

Nič ne vem o njem.

Izpuli mojo noč!

Iz tega neumnega filma...

DUŠEVNI BOLNIKI

Napisan jim je scenarij...

V slovarju tišine

potuje oblak

prav do njihove svete podobe

ki piše

besedo...

Nemogoče razčesati

svojih las.

udarjajo, hrumijo. Teptajo,

da bi ubili lastno sled,

v dušljivem svetu identitete...

MORJE V DRHTENJU NOČI

školjka je zaspala
na vzgalvniku otroštva

minilo je mnogo let
vojn in miru
na poteptanem pesku

simulacija je smeh
na ustnicah vrnitve

ko sem mrtva – ne spim
ko sem živa – spim

preprosto sem odšla daleč,

dalj kot so to angeli

upali

na mokri preprogi noči,

skrivnost umira

spet propadam

nič se ne menja

NE KOPIRATI

HIJACINTA

drhtel je kot Job
z vijoličnim nasmehom
gospod v raztrganem plašču

s pogledom je objemal
z nogami kradel
prostranstvo

v žarenju je slišal
šum čevljev v snegu

hitra nota je zaustavljala korake
para je osvobajala šepet
naslonjeni krik

s solzami v očeh
je pokleknil
in ljubkoval svoje imetje

MIZANTROP

odtrgani dnevi od ljudi
potujejo skozi dušo mizantropa
vse zvezde neba
skrivajo navdušenje svoje lepote

izplavala je skrinja zlatih misli
razmetane drobtine tonejo
preko solznih dlani

ja, nekdo je hotel nekaj spoznati
molči zaprto okno
znana tišina srca
zajame vse telo

ugašajo sveče na mizi

puščajo dim v ustih

Bog je vrgel za pest biserov

morda bo vsaj eden padel na streho

in prebudil liro pozabljene duše

NE KOPIRATI

BREZ SMISLA

Ustnice prepelice se vsadil v dimnik.

Roza rituale je Bog prečrtal.

Resničnost skrita v svetlobi,

je pogoltnila otroka.

Tam na morski gladini plavajo:

hlačke, krila, nederčki...

Moram se malo sprostiti.

Na primer,

skuhati pivo z marmelado.

Dajte mi to risbo!

Miliste, da je točna!

Pohodila jo bom!

Nič ne bom popravljala.

LJUDJE

Ko zlo obiskuje svet

Ljudje tečejo

Ljudje tečejo in umirajo

Ko bi svet moral biti svet

So ljudje umirali

V teku so umirali

Množica slabih misli

Gleda iz vreče slepila in sovraštva

Ljudje tečejo

V teku umirajo

Ko sem bila jaz ti

So ljudje v teku umirali

Ljudje vedno nekako

Stoje umirajo

Gorijo telesa

Z glavo v oblakih

Ljudje tečejo...

NE KOPIRATI

KARTA DO HIŠE

Prosim karto do hiše.

Hm, karto do hiše.

In kje stanujete?

V hiši.

Ja, vem.

Samo kje je Vaša hiša?

Tam kjer bom sezidala stolp.

Simulant.

Kaj ste rekli, Zumboland?

Potem pa prosim eno karto do Zumbolandije.

NE KOPIRATI

ZMEŠANA V SEBI

Posušeni cvetovi življenja.

Lutka v betonu

Rada imam življenje in njegovo ironijo

Absurd je moj smeh.

Stojim pred sveto podobo.

O, Bog dragi,

Komu naj se zahvalim za svoje ime?

Padam v pajčevino lastnih misli

Car je umrl pred sto leti

s sabo je vzel voz

kovček tihega pogleda.

Vrnila bom iskro

revnim sejemskim ljudem

Naj prodajo

Tisto nekaj za par grošev.

Pridi sem. Poglej. Razbila sem si obraz.
Svoj. Stresem vsake toliko.
S temi prekletimi drobtinami
odkrila bom temno skrivnost
Propadla v pasti stvarjenja.
Svojo pozlačeno kožo bom namazala z oljem.
Jaspid bom pogoltnila. Ta z jezika..
S katerim se delil najine dneve.
Ravno zato, da se bom počutila dragoceno,
kot ta obleka, ki visi,
za milijon dni dela. Neumnost,
slepota , greh, ker se ukvarjam
s takšnim izumom. Če ne jaz potem on.
Dvesto let staro krilo brez čipke noči.

UGASNIL SI

.... petrolejko

s solzami angela

na razgledišču kip

še vedno išče svojo senco

zbor mrtvih pesnikov

je stal na oblaku

nad trdnjavo obraščeno s trnjem

oblike iztegnjenih rok

tonejo v morju prividov

Afrodita je odnesla srce laboda

na ladjo svetnikov

vse je odplavalo na tvojo stran

bodi-v svoji

resničnosti besed

razmisli-iskrenost se nagiba

proti vlaku

ekspres karto že imam

NE KOPIRATI

ONA

to je krst skrit

pod jezikom

stok kuhan

za hrbtom

vračala se je obkrožena s porazom

odprto gledala v svet

prišel je

noseč podobe

v rokavu

lahkoten nasmeh

odšla je

topovi so streljali

v erosov kip

davna bolečina v medenici

je vrnil dneve

to je krst skrit

pod jezikom

sledovi razvejanih poti

svet poln bitk

NE KOPIRATI

Človek. V človeku Bog.

Šepetaj vse besede.

Univerzalen je lep.

Dokler absolutno hrani v bližini.

Verna listom slišim šum.

V svetlobi obstajanja.

To sam jaz. To si ti. To je on.

On, znani široki zid.

Dotikam se ga s konicami prstov.

Zakrivam belino.

Proti zgoraj

Um ustvarja sebe.

O, kako je to lepo.

Ko palma kliče srebrno školjko.

Za hip bo poniknila skozi moje dlani.

Človek. V človeku Bog.

Ah, kako je to zaščitniško!

VRH V TEMI

Vdihujem valovite misli.

Nebeške in čudovite.

Ja sem kot kleptomanka vašega časa.

Na žalost vsega je enkrat konec, nič ne traja.

Obstaja odmev porušenega glasu ob stenah,

Oblak ničelne oblike

In list dišečega čaja.

Jaz vidim nekaj o tistem kar slišijo le oni.

Beli na krilih angelov.

In resnično je naravno

V redu genijano

Ustvarim iz krožnika žogo,

Iz slik dramo.

In umiram v globini porušenih hiš.

Kot krizantema sredi zime.

ODPOVEJ SE DARU

Traja noč. Gluho običajna.

Obstaja črka A. Navaden začetek.

Gre, ne gre, morda ostane

in spiti kozarec vode,

Ki fga je natočila krvava roka.

Nekdo potrka na nebeška vrata.

Išče nalivno pero.

- Izvoli!-reče Gospod Bog

-Dajte mi...

-Pa saj sem dal!

-Dali ste Gospod, hvala.

Samo, bom uspel to popraviti?

-Uspel boš, če vzameš.

-Dobro. Slavil te bom Gospod!

-Dobro.

(Čez trenutek)

- Gospod Bog, stvarnik pisala,
kamorkoli me vodi moj dan
Tebe bom videl, ne samo danes.
Vsak dan iz pisala.
izplula bo ljubezen,
Ki jo jaz človek iskreno-ne želim.

NE KOPIRATI

ČRKE

Pridi angel pridi zlati

Ta knjiga ta beseda

Lebdijo proti nebu sladko.

Znaki se prelivajo iz knjige

Črka A pada na moje stezice.

Črka B še spi

Črka C še sanja

Od sledi te abecede

Zaman berem svojo misel

Da Ž živim in P pomenim

Da V verujem da U umiram

Da T tonem da Š šumim

Da S slišim da R razlikujem.

Ti znaki kot razbrzdane kokice

Pomenijo kolikor pomenijo

Pomen osamljeno prazen.

Ponavlja svoje strohnjene foneme.

SAMOSTAN

Stal je v ruševinah srca.

Samostan stari

Med gorami in gozdovi

Ostal je ranjen in osamljen

Molil je za malček razuma in ljubezni

Hotel se je vrniti v svoje srednjeveško gnezdo

Samostan objokan

Izpod kosov frsk

So ikone v zboru prepevale

Angeli so maševali liturgije

Vernih ni bilo

Razen spominov pregnanih.

NEKOPIRATI

IZZA OBLAKOV

Podarim ti cvet

Vzemi ta znak življenja

Iz njega lahko

Dobiš-sok

Imenuj ga: svoja kri

Potem zaspi

Na ramenu pajčevine

V mojem mrtvem svetu

Nikoli ne boš našel

Jabolka

Moji razmršeni lasje

Ti bodo pokazali avreolo

Dotikam se neba

Med gorami čakanja

Danes minevajo

Leta

Padcev in vzponov

Mar ne, mlada si preminila

Med okovi smrti

Jabolko ti bo dalo moč

Poročil se boš

Hranim Odisejo srca.

V moji duši si svetniki umivajo obraze.

Odhajam izza obzorja iskre.

Suho uho je vrnilo sluh neko življenje

Paranoja načanja ravnotežje telesa.

Za oknom bo padal dež.

Moja mama me je spet sanjala.

Zasmehovane besede, tišina, upanje.

plešejo v blatu resnice.

Nihče ne bo vedel kaj angele včasih muči.

MIR

Mir je zid iz sukanca,
razbita lončnica paprike,
idiotizem besed in pomena...

Mir ne obstaja, samo prazne misli

Idealni spogledi.

Ni res, da se je včeraj gospa
normalno sprehodila skozi park,
ko pa se je ustrašila kače

Mir je zid iz sukanca,
eksperiment lažne tišine,
kamen v umu

In svetinja drhteče se krvavih teles.

Pro nihilo ne bo v Parizu ljubezen moja.

Zakaj bi klepetali v miru,
če ju bodo preganjala različna razmišljanja.

Mir je zid iz sukanca.

berlinski zid brezdiha
v zoženem prostranstvu
in kolebati: kako naprej?

Stikamo po času.

Sanjamo raj.

Morje, gore, sonce...

Ne bo nam uspelo.

Morda nekoč prispemo

Spočiti od bobnenja.

Pticam so odrobljene glave.

Naše duše izvirajo iz zemlje.

NE KOPIRATI

NA MOJIH TREPALNICAH

lebdiš

kot oblakec na mojih prstih

pogoltnila sem tableto

neprespane ljubezni

ližem večnost

odprte oči izza obzorja joka

vdihneš novo burjo peresa

odpiram predal

miljardo črvov pleše valček

harmonija oživilja in ubija

nesrečna zemlja lilij

oblačim se v črno obleko

na mojih treplanicah jokajo črke tvojega imena

obkrožene lestve zidov

bombandirajo brez uspeha

kradeš moje lase

s senco svojih prstov

maj, 2000, Krakov

NE KOPIRATI

ROMANTIKA

Polni moje oblake, moje oko in polakiraj noht.

S strastjo se gospa sprehaja po moji hiši.

Malo ponosna, preveč elegantna

Z dežnikom išče gospoda.

Poglej jo, kako je modra.

V prvem času na pravem mestu.

Oko trepetaja. Bit se veseli.

Nekdo je rekel-

Da so vrnili vojaki.

Vsi srečni, da so našli svoja dekleta.

Strah, domišljija, mala bojezen.

Našli so svoje zdravilo.

BEG

V predalu zažgane slike

In krik pozabljenih ustnic

Vino točijo ponoči

Nad reko – tam kjer igrajo cigani

Noge tečejo

Spuščeni lasje

V bordo oblekah

Labodi plavajo

Vrezane zlate besede

Na zuačetku Svetega pisma

Za bosimi nogami cigančice

Angelova rožnata krila

LJUBLJENI BIL SI NAVDUŠEN

V trebuhu me stiska. Klobčič v njemu tudi.

Noč je priklicala pravo temo. Dogovarjam z njo mrak.

Brezmejno. Zelo lepa je moja pahljača. Mar ne? Lep

iks imam na trebuhu. Ta občutek skrbi iz propadlega prekletstva.

Jokal si, ko sem te prosila. Bil si navdušen.

To je bilo dejstvo, kot trenutna tema,

ki me kliče ven. Sigurna sem, da vsi živimo v

psihozi skropucanega življenja.

Kljub temu spoštujem tvoj prstan, rada imam rumeni sir in krst,

ki sem ga ukinila, ko sem prenehala verovati.

Vse je žalostno in hudobno. Samo eno ni.

To se imenuje v obratu dom in družina.

Namesto vžigalic smrti bom prižgala upanje,

Ki smrdi kot koš za smeti.

Ni ravnotežja med iksom na mojem trebuhu

in akvarijem spominov. To je eden in isti vogal samote

in nesigurnosti. Zato da pišem naprej. In tako ne bom ničesar več napisala.

Gordana Vlajić

Izložba besed – Izložba reči

Prevod : Franjo Frančič

VIDELA SEM PESEM

Ko si prečkal moje dvorišče
Odtis tvojega podplata je ostal
v travi,
mlado si jo polegel, z bosim
stopalom.

In videla sem pesem.

Odhajal si, preskočil potok,
voda je obrisala podpis tvojih
prstov,
z njimi si oplazil obalo. Nedotaknjeno.

In videla sem žalost.

Sprehod

Škoda

Ker ne znamo

prepoznati trenutek

Ko življenje

Izkaže nam minljivost.

Še več

takrat nam zdi struga najširša.

Brzice so igrive

In mi jih vse bolj vešče

Premagujemo.

Obupani

V zgroženosti hitimo

z našimi neizživetimi strastmi

namesto

da bi takrat upočasnili.

Da bi upočasnili korak

Nekje z roba

Kjer je reka plitva

Da bi prisluhnilo jutru

In opazovali ptice.

Enkrat deklica moja

(Dve kavici v King Burgerju ob avtocesti nekje blizu...

Povem Ti

Enkrat

Deklica Moja

Zgodbo o Barvi Kože Akacijevega Meda

Zgodbo brez konca

In brez Začetka

Takrat ti bom

Zaupala

(ko bodo imele tvoje prsi obliko mladih breskev)

Kako sem Strah

Spreminjala v nasmeh

In Nasmeh

V Krik

In Krik

V Nič

In potem Nič

V Morda

Ki mi Danes

ne bi nič pomenilo

brez Tebe

Razlog

Zgrešila sem se

z Mojim Človekom.

Poskušala sem prepoznati Njegov

korak,

med neznanci.

Samo vsi so prinašali

enako votle obljube.

Današnja novica

Zgodilo se je.

Zavili so me!

In to histerično!

V poceni časopis

rumenih novic.

Sedim umazana s tiskarsko barvo,

ki je ne morem sprati s sebe,

a za vedno pušča sledove

zbirše jih lahko le zamah,

ko zmoreš pogledati iz distance.

NE KOPIRATI

Ko bova znova

Umazala sem si dlani plazeča se,
Si opazil,
ravno takrat,
ko bi lahko bila srečna s teboj,
sem se postarala.

Zato bom ljubila samo tebe.

Samo ne zdaj.

Potem.

Ko bova znova.

NE KOPIRATI

MESTO

Nekoč je bilo mesto.

In v mestu veliko hiš.

V večini hiš štirioglate mize.

Na mizah poveščeno platno.

Na poveščenem platnu suhe roke

Ki podpirajo obraze.

Zgubane obraze

Tihih žensk

Ki potrpežljivo

Čakajo lastno smrt

S pogledom

Ki jasno vidi

lubje iz

poveščenega platna.

NE KOPIRATI

ČEPETI

Zlati prah sem v hlevu.

Čepim v sodu, da me ne

Razpiha veter.

Zavijem se z obročem

Na postelji iluzij.

Ne.

Jaz sem hlev

Ki je prekrit z zlatim prahom.

Ustvarjam slike iz podlosti.

Mrmram besede.

Zaradi rim in plevela.

NE KOPIRATI

ŽELJNO

Naredi kaj!

Umakni obljube iz mojega obraza

Razpihaj me od pričakovanja.

Počesi mojo neodločnost.

Enostavno pridi.

Odpni mi obleko.

Počasi me polži po hrbtenici.

In odpelji me.

Pusti vrata odprta.

Naj naju najdejo.

Tako ali tako nikogar ne vidim.

Mižim od kar sem te željna.

NEKOPIRATI

KRATKA PESEM O SPRETNIH PRSTIH, KI SPLETEJO MREŽO STRASTI IN POŽELJENJA
IZ SVILENIH NITI VESELEGA PRIČAKOVANJA, O PRSTIH KI SE DOTIKAJO MOJE KOŽE
V NAJSLAJŠI ČAROVNIJI, KO OSPANEM BREZ ZRAKA, KO TI POSTANEŠ MOČEN IN
NABREKEL, KO GREŠ VAME, KO POSTANEM VROČA IN MIŽIM, DA BI ŠE ENKRAT IN
ŠE ENKRAT IN ŠE ENKRAT, DA BI VIDELA KOLIKO TE JE V MENI, DA OD MENE -
MENI – NIČ NE OSTANE

Naslov imam.

Kako je živeti vsebino.

NE KOPIRATI

PRAVA LJUBEZENSKA PESEM

(kavica pri Krstu v Budvi, hvala Majakovskemu, ker je bil)

Rada te imam

Ptica v roki

Malo dežja v srcu

Veliko sonca v očesu

In oblaki okoli nog

Rada te imam.

NE KOPIRATI

KRIČI MOJE IME

(gledam kako pije kavo, kjerkoli)

Z lepoto raste bolečina

Veš da bo minilo

Zato

Zdaj

Zakriči moje ime

Kriči: - Rad te imam!

Kriči moje ime

V zenicah

Nohtih

Z nosnicami

Podplati

Trebuhom

Stegni

Bolečina naj kljuva preko por

V vsej blaženosti

Ki se je bova

Edino

Spominjala

SPANEC

(kava, ko čakam v Tragu, Beograd)

*

V goro zabodena

Krvava mačeta

Se spominja

Nekoč

Iztegnjene roke

Leži v travi

S prstom kaže

Proti nebu

Še vedno nisem pijan

Vse to sem nekje že videl.

*

Op.prev : gostinski lokali v Srbiji in po svetu

TABULA RASA

(Čakajoč na kavo v Dorianu Grayu)

Velikokrat prisotna

Brez oblike

Z bogato vsebino

Misel

Mi je

Tudi danes pobegnila

In nisem je

Zapisala.

Beležke s prtičkov

(Pisano 28 let, čakajoč. Nekoga, natararja ali kavo. Kjerkoli)

Vsako jutro
sprejemem dan.
Ne odnesem ga,
on odnese mene.

...

V nasmehu
ni širokih jader.
Samo mala siva ptica
stalno čepi
na ustnicah.

(cafe Ice Bar, Beograd)

Mirno nebo.

Ptice so davno odletele.

Pogled se potepa,

išče svet, da se spusti.

...

V vrtincu preizkušenj,

sledeč sreči ali intuiciji,

izplava občutek

laži nepotvorjene,

v plitvinah morja

pravih resnic.

(Divja ruža, Pančevo)

To, kar ni zapisano,

Nikoli ni bilo.

Morda tudi nas ni.

...

Ne rojevamo se znova.

Ker niti ne umremo.

Samo izsanjamo se.

(Demode, Beograd)

Ležiš vdana in zadovoljna
čudovito preprosta ženska.
Telo kraljice imaš
in dušo propadlih mornarjev.
Steguješ kačaste roke
Praznih oči vlažnih čustev.

(Kaktus, Pančevo)

Veš kaj hočem?
Hočem eno hišo,
eno češnjo,
enega psa.
In mene edino
za edinega moškega.

. . .

Hočem, da me naučiš,
gledati te, ko se ljubiva.
Hočem, da me naučiš,
da ti povem,
da si tisti del strasti,
ki ostane pod mojim vekami.

(Stara trešnja, Beograd)

NE KOPIRATI

Rada te imam!

Slišiš?

Tudi jaz te slišim.

NE KOPIRATI

(Ipanema, Beograd)

SPOMIN

(mlačna kava na železniški postaji v Beogradu)

Nocoj je vse mesto dišalo

Po skorjah pomaranče

(ali pa se ji je samo tako zdelo)

V lase je vpletla enako lepe sanje

In verjela

Tako zelo verjela

Da je to tista noč

Ko je po poti

Od njegove do svoje hiše

Metala skorje pomaranče

In si mislila

Kako bo jutri v šoli

Tudi ona pripovedovala

Da TO v resnici

Ni nič posebnega.

NE LAŽITE MI

(kava v sivem jutru v slaščičarni Popović, Pančevo)

Zdi se mi da sebi nisem dovolj

Nikomur nisem potrebna

Ko jokam - vznemirjam

Ko molčim – obvezujem

Da me opazijo ali nahranijo

Sebi nisem dovolj

Ker zakaj bi sicer te iskala

Zato vsi raje molčite

Molčite in ne lažite mi.

NEKOPIRATI

2982

(...še enkrat, Luda kuča, Beograd)

In potem se je obrnilo nebo

Dež je padal iz zemlje

Ljudi ni motilo

Ker so stali na glavi

Samo makievalisti so pričeli

Pisati pesmi

Ker so menili

Da bo tako lažje zaslužiti

Za življenje

Kar je bila v bistvu

Takrat smrt

Vseeno je

Nihče ni opazil.

MINEVA ČAS

(vsi gostje so odšli, kava mi godi, Mamma mia , Beograd)

s koraki in vetrom

merimo čas

ki beži

čisto obstane

in mi še vedno

korakamo

naprej

po neznani ulici

iz nje

nosimo

spomine

na žareče rdečo

z vetrom dvignjeno

kdove čigavo

ruto.

ANGEL

(za Božidarja, pozna kava v postelji)

Ta angel ki tu spi,
to nisi čisto ti
In jaz nisem čisto jaz.

Vzel si mojo kri,
za njen dotik.
Vzel si moj krik
za njene nasmeh.
Pokril me z znojem
za zenice njene.

Ta angel ki tu spi
to nisi čisto ti
in jaz nisem čisto jaz.

Ljubezen tako diši.
V ritmu večne zasanjanosti.

SLEČENO

Sleci me

Vso

In osvobodi me

Dediščine

Ki me duši v prsih

In ne morem globoko

Vdihniti.

S kazalcem

Počasi sleči

Z mene

Strahove

Ja, tako, ena noga, pa druga noga

Da me ne

Motijo

Pri hoji

Ko prihajam k tebi.

Zatri me

Z jezikom

Mojo sebičnost

Da me ne mine

Odločnost

Da bi te delila

Da me ne ugrabi odločnost

Da ti oprostim tvojo iskrenost.

NE KOPIRATI

Slika, ki jo lahko prelistaš

Noč je in je ni.

November šele rojen v zenici očesa.

Barvita odeja

zlatega listja

utrujeno diha

pod sramežljivo mesečino.

Park na koncu mesta.

Počasni koraki mladega moškega,

ki v pesteh drži

razmršene liste zvezka,

tako hrani note, da se ne razletijo.

Poleg njega,

v šumečih kretnjah

pluje deklica.

V roza plaščku

po katerem je vešča

šivilja razsula zvezde.

Mladi moški prepeva.
Veter je in ga ni.
Deklica spremlja
melodije listov in listja.
Ljudje hodijo mimobežno.

Z rokami globoko v žepih,
s poskakujočim repkom.
Barve jesenske preproge,
se zamaknejo s stezo
v januar,
ko se utapljajo
v brezbarvne zore.

Potem bo,
pozabila na otroštvo.

Leto bo.

Spomin bo odmeval.

Z zidov sobe.

V okvirih bolečine.

Pribita z nespečnostjo.

Tako sliko
je mogoče videla.

Jutro je in ga ni.

Nov november v njenem vzglavniku .

Mladi moški počasi diha,
golih prstov drži
njene strahove in sanje.

- Varujem jih, da se ne razletijo,
šepeta mladi moški.

In prepeva
zlaga odtenke
barve medenih slasti
po njenih bedrih.

Veter je in ga ni.

Z dlanmi bo naredil
streho nad njenimi vekami.

Mlada ženska ga bo pogledala,
nato bo razprla ustnice
v arijah Liszta in listja.

Ljudje naj hodijo mimo.

NE KOPIRATI

Šopek

Dovoli mi

Da se okrasim

S tvojo

ljubezensko pesmijo v barvah.

Da si optam tvojo rožnato moč

Ki jo z oranžnim nasmehom

V kavinih očeh

Hraniš z deščicami svojega vijoličnega imena.

Dovoli mi

Da se okrasim z lilijo

Iz tvoje bele domačije

Ne reci da bela ne obstaja.

Zamolči mi, da oveniš preko noči

Rada bi verjela

Da se boš ob belih jutrih razcvetel

V najini pešmi v barvah.

ČRNO IN BELO

- Moji ljubi soprogi,

ki je bila

Moja moč

Moja svetloba

Ljubezen mojega življenja,

kako bom zdaj brez nje...

Človek nesrečni

Neznan

V osmrtnici

Pod fotografijo

pokojnice

ki jo spoznavamo.

O Bog, te moje radosti!

Pa saj nikoli ne bom umrla.

Ni moža

Ni nesreče

Ni slike

Ni osmrtnice.

Listje in zanke

Če ne bi bilo viharjev pozabe

V krošnjah se bi

Namesto listja

Zibale zanke.

Če ne bi bilo vetra oproščanja

po krvavem morju

plavale bi

ladje brezupa.

NE KOPIRATI

Izložba besed

(O poeziji Gordane Vlajić)

Ob prvih prevodih poezije Gordane Vlajić, zrele, uveljavljene srbske pesnice, so se mi velikokrat v misli vpletali verzi slovenske pesnice in pisateljice Berte Bojetu, iz zbirk Žabon in Prizori iz hiše Karlestin. Ne da bi poskušal enačiti in vleči vzporednice, vendar je podobnost vsebinska in slogovna, osupljiva.

Vlajićeve pesmi so raznolike po tematiki, slogu in ritmu. V pesmih , Videla sem pesem, Sprehod, Enkrat, deklica moja, je melanholična, ko se vrača v bližnjo preteklost, pesmi so navidezno preproste in berljive, zajemajo iz spomina na svoje najbližje, dogodke ki so pustili sledove v njenem življenju.

Ta navidezna preprostost in berljivost se razblini v pesmih, Čepeti, Mesto, Slika, ki jo lahko prelistaš. Gre gre za pesmi – slike, v njih je čutiti glasbo, ki je neposredno omenjena. Kot bi opazoval album besed, kot bil bil na razstavi impresionističnih slik. Preskoki, raztrganost, a vendar zaključen krog in sporočilnost. Posamezni lirični pasusi, opisi narave, prehodi letnih časov, dneva in noči, so kot poteze čopiča na platnu.

Vmesni mozaik pesniškega izpovedovanja, (pesmi nimajo in ne potrebujejo naslovov) so kratki melanholični verzi, zapisani na prtičke, ob pitju kave, ob

moških, v samoti železniških postaj. Verzi polni trpke samote, hrepenjenja in valovalnja čustev.

Tretji, najmočnejši izpovedno, erotični naboj v pesmih, Željno, Slečena, Šopek, Kratka pesem o spretnih prstih...pa je tisti presežek, ki preko ženske pisave, pa naj zveni še tako stereotipno, pokaže na globoko prepad, na nemoč premagati razdalje telesa med moškim in žensko. Pesmi so kot odprte rane, boleče, žarijo v svoji trpki bolečini. Redko jih najdemo tako v slovenski, kot tudi v evropski poeziji.

Gordana Vlajić je pesnica, ki nas očara z Albumom besed. Njen verz je prepoznaven, dišeč in ljubeč do tistih, ki se zmorejo potopiti vanj.

Franjo Francič

NE KOPIRATI

Miodrag Jakšić

PONAVADI PO EN KOZAREC

Na vso srečo,
so sodobni zdravniki v redu
in jemljejo vino kot zdravilo,
kot potrebo organizma
za njegovo sladkost.

Moderno razumevanje medicine,
mi gre tako na roko,
blagodejni učinek je tako dejstvo,
rastlinskega eliksirja,
ki prihaja preko ust,
išče možgane,
ubija žalost.

In zato jaz pač pijem vino,
ponavadi en kozarec,
da ne dobim raka,
en kozarec,

da srce lepo ritmično dela,
pa še enega,
da kri pravilno žubori,
pa enega,
da se prehitro ne postaram,
enega,
da je metabolizem v pravilnem ravnovesju
in še enega,
kozarci, ki sledijo popitim, pridejo,
da bi užival v vinu.
Na zdravje

NE KOPIRATI

SLOVO

Pusti pozdrave za slovo,
ko mi z roko pomahaš za odhod,
dovoli mi dva metra tvojih čustev,
da jih enakomerno razporedim
za naslednje dni.
Da mi priključijo nasmeh.

NE KOPIRATI

OPROSTI

Meni je oprosti, kot dober dan
in moja ljubezen ne sme biti groba.

On pri tebi, z mano neka druga.

Podoba...Ravno obzorje morja.

Sokov polna vsaka pora.

Resnico ponujam kot dogodek edini,

Meni je dober dan, kot oprosti

NE KOPIRATI

NIMAMO

V avtobusu,
na poti za Poskus,
mi je rekla, da je izgubila
svoj košček Upanja.
Zahteval sem, da ustavijo vozilo,
da ga vsi poiščejo.
Gledala me je z velikimi
črnimi očmi.
Medtem, ko so potniki iskali,
je jokala,
tako kot zna samo Sreča
ko trpi,
ko je nimamo.

NEKOPIRATI

NEIZSANJANO

Ovenelo srce

Danes razvejano po mestih

V razcvetelih kosmih

Se ziba.

Duša tvoja

Ogrnjena s pesmijo

V neizsanjanih sanjah

Me prebuja.

Poljub pošljem po mesečini

Za ljubezen

Milokrvno in tiho

V pesmi, kadar si.

RAZDVOJEN

Razjeziš se, včasih.

Pa molčiš,

takrat, ko iščeš.

Razdvojen

Med željo in možnostjo,

je največja razdalja,

ki jo človek v življenju

poskuša preseči.

Najdalj traja in nikoli je obvladaš.

Vseeno poskušaš.

Pa molčiš.

Jezna.

ZAUPAJ SE NJEMU

Tebi,
brat moj,
ne jaz, ne on,
kar storili smo,
Blagoslova
ne da niti Bog.

Ne bom ti jaz,
niti ura na stolpu,
ki meri
dan
in uro,
kdaj se vrneš
k njej v mesto...

In vino je,
vem,

prijatelj tvoj,
ki oprošča vse,
verjemi mi,
zaupaj se njemu...
Človek.

NE KOPIRATI

V TESNOBI

glej,
če ne bi bila omožena,
če ne bi bil oženjen,
vse bi bilo lažje,
lastil bi se te in ne bi imela kam,
ne bi se mogla braniti,
tako pa je kot mora biti,
tvojo lepo,
osvajam, kakor vem in znam,
v tesnobi.

NE KOPIRATI

V LEPO

Gledaš me,
Da bi videl,
če opazujem
noge tvoje ženske?

Gleda se v lepo.

Moj obraz
pač ni.

NE KOPIRATI

V V METROJU NITI BESEDE

Jutro je izvrženo pred zoro dneva,
Milano je včeraj izgubil z Barcelono.

V metroju niti besede,
kot da so ljudem izpulili glasilke.

Arhitekt si je dovolil,
zavzeti vse nadstropje za teraso.

prodajalka kart je pozabila na očala,
da bi lahko videla male črke.

Reka je valovila.

Misel predrsana v meritvah.

V dialog s tabo vstopim brez JAZ,
v prvi besedi...

Kot pravijo naši ljudje. Prepotentna si.

BITEF

Jaz imam Slavico,
ona mi kupi karte za Bitef.

Jaz imam brata,
on obiskuje gledališke predstave na Bitefu.

Ker imamo Bitef,
je življenje lepše v Beogradu.

Srečaš Slavico,
srečaš brata.

V izmenjavi vstopnic,
nas Bitef povezuje.

NE KOPIRATI

Op.pr.

Bitef- Dolgoletni mednarodni gledališki festival v Beogradu

NE KOPIRATI

Sanja Petrović

Rana

Brez dna
vzame vase
vso bolečino,
vso žalost.

Svobodno
vrži v njo vse,
kar si zamišljaš.

NE KOPIRATI

V odkrivanju sebe

Še ena sveča je dogorela.

Raztopljeni vosek

se je spuščal po svečniku,

zgodila se je

nova oblika obstajanja.

Pogledala sem pazljivo.

NE KOPIRATI

Ločitev

Opazujem te.

Tvoj blede obraz.

Nosi znak tvoje sramote.

Srce ti hitro bije.

To srce

V katerem je shranjeno moje.

In besede neizpovedane

glej, ostale so brez odmeva.

To je moje zadnje dejanje

in zato, Odločna sem, izpolni ga.

NEKOPIRATI

Na koncu

Z zidovi obdana,
čuvam brste,
potrpežljivo čakam
da vzcvetijo.

NE KOPIRATI

Življenski labirint

Na vsakem koraku
novo križišče.

Nezmožnost odločiti se
ves čas.

Za pogled v preteklost
ni časa.

...dokler ne postanemo del
sredobežnega toka.

NE KOPIRATI

Sabahudin Hadžialić

MINIATURE

OBSTANEK

Pomislite
na možnost.

In postanite
spomin!

OSTANEK

Odšla je od

mene

Da se vrne.

NE KOPIRATI

ZLOBA

Ko
pomisliš da lahko
verjameš.
Ljudem.

BISTVO

Moja
usoda
Mar ne?

LJUBEZEN

Ko
mi pokaže z gesto
in ne z žezlom.

MILINA

Ko pomembnež

ne dojame

da

bedarije počne.

SARAJEVO

Ogenj

ki sem ga

ljubil.

Večno.

NEKOPIRATI

MOSTAR

Rojstno mesto

Mrtvo

Danes.

PESEM

Ko obstane

Da ostane.

V meni.

Sabahudin Hadžialić 29.3.1960 v Mostarju, živi v Sarajevu, pesnik, prozaist, esejist, urednik revije Diogen, organizator mednarodnih pesniških srečanj Sarajevo winter, prevajan, nagrajevan.

Prevod : Franjo Frančič

Prevod : Franjo Francič

Pesnica in pisateljica Gordana Vlajić je rojena 3.aprila 1959 v Pančevu, kjer je leta 1977 končala gimnazijo. Študij je nadaljevala na fakulteti za politične vede v Beogradu in diplomirala l.1983

Je član Društva pisateljev Srbije, nagrajevana in prevajana v številne tuje jezike.

Prva pesem, ki jo je morala recitirati, je bila Celica, Oskarja Davića pri devetih letih. Ne dolgo kasneje je pričela zapisovati tudi sama svoje prve pesmi.

Zastopana je v več antologijah doma in po svetu.

Piše tudi za otroke (MOJA MAMA NAJLEPŠE KUVA 2005)

napisala je prvi SMS roman (ROAMING 2008), zbirko kratkih zgodb (RAŠČUPANE MUŠKATLE 2010),

več pesniških zbirk (Krivo mi je 2005, Izložba reči 2007)

Živi in dela v Pančevu

O prevajalcu:

Franjo Frančič, 1958, diplomirani socialni delavec, pisatelj, pesnik, dramatik, član Društva slovenskih knjižnih prevajalcev, avtor preko petdesetih knjig proze, poezije, dramatike.

Prevodi : Olga Lalić Krowicka – Vrh v temi 2010, Antologija novejši srbske poezije 2013, preko 50 revijalnih objav in objav v literarnih elektronskih revijah in portalih...

NE KOPIRATI

Kazalo:

VIDELA SEM PESEM

Sprehod

Enkrat deklica moja

Razlog

Današnja novica

Ko bova znova

MESTO

ĆEPETI

ŠEPET

ŽELJNO

KRATKA PESEM...

RADA TE IMAM

NE KOPIRATI

KRIČI MOJE IME

SPANEC

TABULA RASA

Beležke s prtičkov

SPOMIN

NE LAŽITE MI

SLEČENO

2982

MINEVA ČAS

ANGEL

Slika, ki jo moraš prelistati

Šopek

ČRNO IN BELO

Listje in zanke

NEKOPIRATI

Miodrag Jakšić, 1969, Beograd , arhitekt, novinar, urednik založbe Arte in pesnik, avtor devetih pesniških zbirk, nagrajevan

Gordana Vlajić, 1959, Pančevo, politolog, avtorica pesniških zbirk za odrasle in otroke, nagrajevana, prevajana

Vladimir Blagojević, 1974 Beograd, ekonomist, slikar, pesnik

Sanja Petrović, 1972, Novi Sad, pesnica

Spasoje Ž.Milovanović, 1971, Kruševac, dramaturg in pesnik

Predrag Jakšić, 1972, Stara Pazova, dramski pisec, scenarist in pesnik

Tanja Milojević, 1976, Kruševac, pesnica

Jelena M. Čirić, 1973, Praga, pesnica, nagrajevana,

Marija Krsmanović, 1979, Kruševac punk pesnica, urednica

Anita Erker, 1989, Beograd, absolventka književnosti, pesnica

Mariola Pantelić, 1983, Zemun, pesnica in novinarka

Radovan Vlahović, 1958, Novo Miloševo, književnik, prozaist, esejist in pesnik

Tatjana Budimir, 1976, Kikinda, pesnica

Marina Adamović, Niš, 1962, pesnica

Anita Iličić, Kikinda, ne želi objave datuma roj., kantavtorica, glasbenica in pesnica

Snežana Mandić, 1975, Kikinda, slikarka in pesnica

Gordana Roščić, 1971, Kikinda, dramska igralka in pesnica

Stojan Simić – Krpica, 1929, Novi Sad urednik in pesnik

Divina Bijelić, 1969, Novi Sad, pesnica

Slobodanka Živković, 1951, Aleksinac, gledališka režiserka in pesnica

NE KOPIRATI

Spremna beseda

Vse skupaj se je pričelo septembra 2011, ko sem želel pošteno odslužiti minimalno rezidenčno štipendijo Javne agencije za knjigo. V Sremske Karlovce pri Novem Sadu me je poslala založba Goga in vse mile, tople jesenske dni nisem imel kaj početi, špricerji in opazovanje pravoslanih popov so bili pač premalo. Sam sem poiskal pesmi nekaj vojvodinskih pesnikov, po občutku (Vlahović, Iličić, Roščić...). In pričel prevajati po dolgih letih. Pred tem sem za Primorska srečanja 1996 objavil prevode male antologije bosansko- hercegovskih pesnikov (Sidran, Osti...) Sledili so obiski Beograda, kljub temu, da mi je psihiater vojske psihiatrije, na Vojaški medicinski akademiji prerokoval, da bom težko najebal v civilu, so bili obiski ob številnih srbskih prevodih mojih knjig plodni. Nekaj pesnikov in predvsem pesnic, sem spoznal preko natečajev v Srbiji (Erker, Pantelić, Krsmanović). Za zaključek so sledili pesniki beogradskega kroga okoli založbe Arte, ki sem jih spoznal ob tretjem ponatisu srbske verzije romana, Domovina blede mati (M.Jakšić, Vlajić, Blagojević ...) Na koncu pa so dodani avtorji, ki so večinoma »zgodili« med številnimi dopisovanji (Docevska, Hađialić, Luthander, Begman, Stojkowska..)

Presojanje in vrednotenje poezije v tej knjigi prepuščam literarnim kritikom, tem po večini suhim vejam literature.

Antologija novejšje srbske poezije je rojena zato, ker imam poezijo preprosto rad.

Franjo Frančič september 2011-februar 2013

Pesnik, prozaist in dramatik Franjo Frančič, sodi med tista imena sodobne slovenske literature, ki s svojimi prevodi v druge jezike, tudi jezike, ki jih govorijo v državah bivše Jugoslavije, najbolj prepoznavno vpisan v kulturni zemljevid srednje Evrope.

Dr. Denis Poniž

Franjo Frančič, 1958, Istra, avtor 50 knjig poezije, proze in dramatike, 30 njegovih knjig je prevedeno v deset tujih jezikov.

PR
DIOGEN pro kultura
<http://www.diogenpro.com>